

VÝZVA AKADEMIKŮ

Národohospodářské fakulty NF VŠE v Praze

Globální ekonomika se dostala do koronavirové pasti. Politikové a národohospodáři hledají možnosti, jak zmírnit dopady současných bezprecedentních procesů. Pro mnohé je již teď jasné, že jednotlivé ekonomiky na tom budou v blízkých měsících hůře, než tomu bylo v období finanční krize v letech 2008-2009. V té době došlo k selhání především finančního sektoru. V současnosti je však postižená celá reálná ekonomika, od průmyslové výroby počínaje, přes dopravu, služby (zvláště pak cestovní ruch a pohostinství), zahraniční obchod, až po zemědělství konče. Významné otřesy se dotýkají i trhů s akciemi, dluhopisy a dalších sektorů finančního trhu.

Člověk nemusí být ani vysokoškolsky vzdělaný, aby si uvědomil, že stojíme na prahu hluboké a možné dlouhé hospodářské krize. Je patrné, že máme pouze velmi omezené množství nástrojů na eliminaci dopadů. Navíc je důležité velmi rychlé rozhodování.

V souladu s již dříve přijatým doporučením ČNB navrhujeme pro zmírnění negativních dopadů především na domácnosti, ale i firmy v ČR, následující opatření.

Vyzýváme všechny bankovní subjekty působící v České republice, aby dobrovolně přistoupily k tomu, že počínaje 1. dubnem 2020 odloží (zdůrazňujeme „odloží“ ne „prominou“), splátky všech úvěrů a úroků pro ty ekonomické subjekty, to znamená domácnosti a firmy, které o to požádají a které k tomu budou mít opodstatněný a doložitelný důvod, a to bez jakýchkoliv sankcí vůči nim. Myslíme si, že toto opatření si bankovní subjekty mohou dovolit, protože považujeme k dnešnímu dni bankovní sektor v ČR za nejstabilnější ze všech zemí Evropské unie, možná i včetně Švýcarska. Naprostá většina bank v ČR nemá zásadní problémy s likviditou, na rozdíl od většiny bank ostatních zemí Evropské unie.

Toto opatření by významně vylepšilo peněžní toky jak domácnostem, které jsou postiženy snížením příjmů (zvláště by jim to pomohlo u splácení hypoték), a také firmám, které jsou postiženy přerušением výrobního procesu, či firmám, u jejichž produkce se dá očekávat pokles poptávky. Byli bychom rádi, aby se i přes toto opatření nesnížila v příštích měsících dostupnost nových úvěrů.

Tato výzva je spíše morálním apelem na banky a Českou bankovní asociaci. Toto opatření je urgentní a nelze jej v krátkém časovém horizontu vynutit legislativně.

Opatření může být primárně téměř rozpočtově neutrální. Dalo by se nazvat bankovní solidaritou se svými klienty. Jsme si vědomi, že je to sice opatření nesystémové, ale vhodné pro mimořádnou situaci, do které se nejenom naše ekonomika dostala.

V mimořádné době je potřeba přijímat mimořádná opatření.

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc., prof. Ing. Kamil Janáček, CSc., prof. Ing. Karel Dyba, CSc., prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc., Ing. Jan Skopeček, Ing. Štěpán Křeček, Ing. Pavel Makovec, Ing. Milan Bednář, Ing. Josef Klement, Ing. Jan Kozák, Ing. et Ing. Martin Zeman, Ing. Adéla Zubíková